

Kulturarkivet

Gåtor och klurigheter

*När du inte vet vad jag är...
då finns jag.
När du vet vad jag är...
då finns jag inte.
Vad är jag?*

- En gåta!

Grattis!

I din hand håller du nu Kulturarkivet – ett helt NYTT verktyg - som utvecklår och förbättrar kvaliteten i vårdens vardag. Materialet är en idébank med färdiga aktivitetskoncept som bygger på reminiscens och musik i vården – kopplat till färdiga musiklistor på Spotify.

- Kulturarkivet är en handledning i det sociala innehållet - hur personal kan erbjuda socialt och kulturellt innehåll - i linje med den nationella värdegrundens intentioner - ett värdigt liv samt en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.
- Kulturarkivet är uppbyggt efter olika teman - årstid, högtider, traditioner, kända personer m.m. Innehållet är en blandning med historiska händelser, dikter, skrock, humor, sångtexter, citat, frågesporter, "visste ni att" och tips på nya aktiviteter.
- Kulturarkivet är enkelt och flexibelt. Utan krav på stora personalresurser eller förkunskaper - kan personalen snabbt ordna roliga aktiviteter till eftermiddagskaffet.

**Bra vård och omsorg
- är att vilja och att ha verktyg!**

Delaktig och levande...

är en bra beskrivning på känslan av kultur och sociala aktiviteter. Utifrån detta och med 30-års erfarenhet som undersköterska - har jag skapat Kulturarkivet.

Min önskan är att detta ska bli ett verktyg i vårdens vardag, som kan färga tillvaron - och skapa mervärde – för både personal, äldre och personer i behov av stöd och omsorg

/ Ankie Lidberg

För att förstärka helheten till varje tema, finns färdiga musiklistor via Spotify
Se hemsidan: www.cultura-aktivitet.se

Välkomna

När man har jobbat länge kan man ibland känna: "Jag vet precis vad alla ska säga och göra". Ett av de snabbaste sätten att bryta vardagslunken och få liv i nya diskussioner - är att ordna en liten frågesport. Det krävs inga förberedelser, aktiviteten kan utföras ute i solen, vid eftermiddagskaffet, inne i en lägenhet med en person eller för flera deltagare/enheter.

Om deltagarna är lite piggare så är det alltid uppskattat att dela upp i lag - och dela ut några vinster. Sätt gärna upp ett anslag i förväg och inbjud till ex. "Frågesport om Tv-program". Hur många som helst kan delta i aktiviteten och det räcker ofta med en personal för att genomföra det.

Ofta är det svårt att hitta en kunskapsnivå som passar för alla åldrar och nivåer i gruppen. Det som funkar toppen med några - blir pannkaka med andra. För det mesta har jag gjort så att det alltid finns tre svarsalternativ till frågorna - vilket göra att gruppen får en chans att fundera vad som är logiskt - eller att ett datum/namn/händelse väcker minnet.

MEN - om det inte blir flyt med frågorna - se då detta som jättebra tips på samtalsämnen istället.

Jag älskar ordspråk och citat och därför är det en av mina stora favoritaktiviteter runt kaffe bordet.

Avslutar med den kända frasen:
Man har aldrig roligare - än vad man gör sig!

Bästa från Ankie

30
GISSA
KRYDDOR

Innehåll

4-5 LANDET RUNT frågesport

6 VILKA FÅGLAR döljer sig i orden?

7 Vilka SVENSKA ORTER är beskrivna?

8-10 SVERIGES TELEVISIONS-HISTORIA. Test om TV-kunskap

11 SERIER OCH TECKNADE figurer

12 RÄTTVÄNT OCH BAKVÄNT

13 Frågesport om KUNGAFAMILJEN

14-15 Testa SALTKRÅKAN kunskaperna

16-17 FRÅGESPORT om Djurens värld

18 VILKET ÄR ORDET som beskrivs? Alla börjar med en färg.

19 FRÅGESPORT om kaffe

20-22 ORDSPRÅK OCH TALESÄTT. Läs början av ordspråket, sen får deltagarna fylla i resten.

23-26 BARNPROGRAM som vi aldrig glömmet. Gissa vilka!

27 SPORTHÄNDELSER i Sverige och världen

28 VEM SA de bevingade orden?

29 GISSA POJK OCH FLICKNAMN

31 OLIKA KLURINGAR

Landet runt

1. Med sina 13 m i höjd, 12,8 m i längd och 66,7 ton i vikt är världens största Dalahäst en storslagen entré till Dalarna. Vad heter orten där den står?

1. Hedemora   X. Avesta   2. Falun

2. På vilken ort finns en kyrka med åttkantigt grundplan?

1. Vemdalen   X. Åre   2. Riksgränsen

3. Vars går Vasaloppsåkarna i mål?

1. Sälen   X. Mora   2. Evertsberg

4. Vad heter platsen på Sveriges fastland där den sydligaste fyren finns?

1. Trelleborg   X. Skanör   2. Smygehuk

5. Tjörnbron förbinder Tjörn med fastlandet.

Vilket ort ligger vid brofästet på fastlandet?

1. Stenungsund   X. Orust   2. Tjörn

6. Greta Garbo har ett eget torg i Stockholm uppkallat efter sig. Det ligger i den stadsdel där hon växte upp. Var ligger torget?

1. Vasastan   X. Södermalm   2. Östermalm

7. Den kända Gävlebocken sätts upp på Stortorget varje år.

Vilket år sattes den upp första gången?

1. 1960   X. 1966   2. 1970

8. Globen i Stockholm är världens största klotformade byggnad.

Vilket år invigdes den?

1. 1980   X. 1989   2. 1998

9. Skansen är världens äldsta friluftsmuseum, vilket år grundades det?

1. 1891   X. 1901   2. 1911

10. Skaftö i Lysekils skärgård beskrivs som "Vackrare än i himlen".

Vilken svensk TV-serie spelades in här 2005-2010?

1. Skärgårdsdoktorn
X. Ett köpmanhus i skärgården
2. Saltön

**Rätt svar: 1. Avesta 2. Vemdalen 3. Mora 4. Smygehuk
5. Tjörn 6. Södermalm 7. 1966 8. 1989 9. 1891 10. Saltön**

11. Från mars till april bjuder tranorna in till dans vid Hornbergsjön i Skara. Hur många tranor är rekordet vid ett och samma tillfälle?

1. Över 15 000   X. ca 10 000   2. ca 5 000

12. I Oskarshamn kan man njuta av utsikten från världens äldsta och längsta träsoffa. Soffan uppfördes 1867, hur lång är den?

1. 52 meter   X. 72 meter   2. 102 meter

13. Ishotellet i Jukkasjärvi har anses som ett av Sveriges sju underverk. Hotellet anläggs varje vinter vid Torne älvs strand och då hotellet är färdigt, finns en bar, kyrka, samt rum och sviter för över 100 gäster. Viket känt varumärke gjorde sin reklamfotografering på Isbaren 1994?

1. Absolut Vodka   X. Norrlands Guld   2. Pripps blå

14. Falu Gruva är Sveriges äldsta gruva där ca 30 miljoner ton malm har brutits. Vilket år upphörde gruvbrytningen i gruvan?

1. 1982   X. 1992   2. 2002

15. Vad heter Sveriges djupaste sjö? Hornavan är Sveriges djupaste insjö med största djup på 221 meter

1. Vättern   X. Virisen   2. Hornavan

16. Kebnekaise är Sveriges högsta berg. Sydtoppen som är den högsta är 2097,5 meter över havet. I vilken kommun ligger berget?

1. Kiruna   X. Arjeplog   2. Gällivare

17. Göta kanal, med sina imponerande slussar, slussvaktarhus och unika kanalmiljö, är i en 190 km lång sevärdhet! Filmen "Göta kanal" eller Vem drog ur proppen? är en svensk komedi från 1981. Vem har huvudrollen i filmen?

1. Lasse Åberg   X. Kjell Bergqvist   2. Janne Loffe Carlsson

Rätt svar: 11. över 15 000 12. 72 meter 13. Absolut Vodka 14. 1992 15. Hornavan 16. Kiruna 17. Janne Loffe

Vilka fåglar döljer sig i orden?

Ex. Fet kreaturshane. - Talgoxe

1. Spetsat kaffe
2. På gott humör
3. Carl XVI Gustafs pippi
4. Bladartist
5. Mamma i Dalarna
6. Gammal postgång
7. Motbjudande kvinna
8. Avlång köttbulle
9. Fågel i näsan
10. Semesterortspippi.
11. Lingonfärgad låsanordning.
12. Nybörjare.
13. Motionsidrottsförbund
14. Luciafölje
15. Har man efter "Vättern runt".
16. Lönnlövad Märten
17. Nedsvärtad äggproducent.
18. Halvstor järnstång.
19. Som Susanne Lanefelt
20. Örfil.
21. Glansig tygända.
22. Serveras vita viner
23. Möta
24. Mun
25. Moderat ryggsäck
26. Hitchcocks varumärke
27. Barntransporter
28. Skräcken
29. Sädessnäll
30. Monarkfiskare
31. Lagman

Svar: 1. Gök 2. Glada 3. Kungsfågel
4. Lövsångare 5. Morkulla 6. Duva
7. Skata 8. Järpe 9. Kråka 10. Kanariefågel
11. Rödhake 12. Gröngöling 13. Korpen
14. Tärna 15. Rödstjärt 16. Kanadagås
17. Sothöna 18. Mellanspett 19. Knipa
20. Orre 21. Sidensvans 22. Svala
23. Råka 24. Trut 25. Blåmes 26. Örn
27. Stork 28. Fasan 29. Kornknarr
30. Kungsfiskare 31. Domherre

